

Introitus:

Syn člověka nepřišel, aby jemu slouženo bylo, ale aby on sloužil a aby dal život svůj na vykoupení za mnohé.

Matoušovo evangelium 20:28 K

Žalm 43:1

Čtení ze Staré smlouvy:

Tu zavolal Hospodin na Mojžíše a promluvil k němu ze stanu setkávání takto: ² Promluv k synům Izraele a řekni jim: Když *chce* někdo z vás přinést obětní dar Hospodinu, přinesete svůj obětní dar z dobytka, ze skotu nebo z bravu. ³ *Bude-li* jeho obětním darem zápalná oběť ze skotu, přivede samce bez vady. Přivede jej ke vchodu *do* stanu setkávání, aby *nalezl* zalíbení před Hospodinem. ⁴ Položí ruku na hlavu zápalné oběti; ta bude za něj laskavě přijata a získá pro něj smíření. ⁵ Pak zabije tele před Hospodinem a synové Áronovi, kněží, přinesou krev a krví ze všech stran pokropí oltář, který *je u* vchodu *do* stanu setkávání. ⁶ Stáhne zápalnou oběť a rozseká ji na díly. ⁷ Synové kněze Árona dají oheň na oltář a narovnájí dříví na oheň. ⁸ Synové Áronovi, kněží, narovnájí díly, hlavu a lůž na dříví, které *je* na ohni na oltáři. ⁹ Vnitřnosti a hnáty však umyje vodou a kněz to všechno bude obětovat na oltáři. *To je* zápalná oběť, ohnivá oběť, příjemná vůně Hospodinu.

Levitikus 1:1-9

Čtení z epištol:

Vybízím vás tedy, bratři, skrze milosrdenství Boží, abyste vydali svá těla v oběť živou, svatou a příjemnou Bohu; *to je* vaše rozumná služba *Bohu*. ² A nepřipodobňujte se tomuto věku, nýbrž proměňujte se obnovou *lsvěl* myslí, abyste mohli zkoumat, co *je* Boží vůle, co *je* dobré, přijatelné a dokonalé.

Dopis Římanům 12:1-2

Čtení z evangelia:

Ježíš řekl: ²⁴ Amen, amen, pravím vám: Jestliže pšeničné zrno, které padlo do země, nezemře, zůstává samo. Zemře-li však, přináší mnohý užitek. ²⁵ Kdo má rád svou duši, hubí ji; kdo nenávidí svou duši v tomto světě, uchrání ji k životu věčnému. ²⁶ Jestliže mi někdo slouží, ať mne následuje, a kde jsem já, tam bude i můj služebník. Kdo mi slouží, toho poctí Otec.“

Janovo evangelium 12:24-26

Metamorfóza našeho života

Dříve, než se pustím do potřebné řeči o naší změně a obnově, musím zmínit úvodní slova o oběti. Řeči o obětování sebe sama nemáme rádi. Zdůrazňujeme svoje práva a logicky si chceme uhájit alespoň část své svobody. Oběť? A ještě zjevně oběť zápalná, tedy jak se někdy říká celopal? Tedy oběť, z níž si obětník nevezmeme nic zpět?! Nepřehnal to ten apoštol Pavel? Nechce Pán Bůh po mně příliš?

Izraelita jinak myslel. V obětech vracel to, co sám dostal. Tedy: Vrací, co mu patří jen jako svěřený majetek. Král David nedlouho před smrtí mluvil o obětujících i o oběti: “Vždyť kdo *jsem* já a kdo *je* můj lid, že bychom byli schopni se *k* něčemu takovému dobrovolně rozhodnout? Vždyť od tebe *je* všechno a ze tvé ruky jsme ti dali.” (1. Kniha kronik 29:14) Izraelita tedy svěřuje Pánu Bohu celé zvířátko, tedy vlastně sám sebe.¹ A připomíná si, že

¹ Podle textu zabíjí, stahuje a dělí oběť sám obětník. Později (v Septuagintě, označované LXX) se už mluví o tom, že to dělají kněží.

Pánu Bohu patří i on sám, není sám svůj. Takhle vidět svůj život, to je svatá,² bohulibá a rozumná bohoslužba. Ale také to má být oběť živá.

A co je to oběť živá? Je to oběť, která přežije žár ohně na oltáři? Můžeme si tu živou oběť představovat jako chůzi fakíra po řeřavém uhlí? Jenže v tom je problém!

Kdo by mohl na kříži zůstat živý a jaký by to mělo smysl zůstat tam?! Na oltáři v žáru ohně nic nezůstalo.

Živost oběti, o které mluví apoštol Pavel, je ve vzkříšení, v novém životě. Oběť přehořela, na kříži jsme umřeli. Pro Pavla je současnost už novým životem, součástí vzkříšení: "Tak i vy se považujte za mrtvé hříchu, ale za živé Bohu v Kristu Ježíši, [našem Pánu]." (dopis do Říma 6:11) a jde mu o to "aby získal Krista... a aby poznal jej a moc jeho vzkříšení i účast na jeho utrpeních." (Dopis Filipánům 3:8-10)

Pokud je to tak, pak je křesťanství dynamickým náboženstvím, kde se věci mění a vyvíjí. Náboženství, kde nejde o přežití, ale o vzkříšení. Není to církev, kde za každou cenu chceme přežít kazatele, varhany, bicí... Je to církev, kde na varhanách, divých kazatelích či na bicích nezáleží a dovedeme se snést a vzájemně doplňovat. Nelpíme na ničem, vše se může změnit.

Nebudu teď vykládat, co znamená "nepřipodobňovat se tomuto věku" protože to dělala církev celou dobu, co si ji jen pamatují. Hystericky tančila na hrobě a vyžívala se v zakazování, odmítání, strašení a varování. Jednou byla církev "živá", když měla bubny a jindy byla "živá", když kázala pravověrně jako Spurgeon.³ Nic nového to zakazování, vyhrožování, uchvacující projevy a naléhavé kázání nepřináší. Samozřejmě, že si to ta církev nemíní připustit. Ale je to tak. Je třeba spíše mluvit o tom, co to je *proměna obnovou mysli* (12:2).

1. Odstavec první - Začíná to v hlavě

Proměna obnovou mysli znamená, že *metamorfóza*⁴ působí změnu tvaru pod tlakem či teplem: Metamorfóza jsou jinak poskládané mřížky atomů v molekule naší hlavy, naší osobnosti. Což pro nás znamená nově poskládat fakta našeho života. Když nám Pán Bůh dal život v manželství, srovnáme si podle toho fakta, hodnoty a čas. Když nám dal život o samotě, pak se nic tragického nestalo, ale je podle toho třeba poskládat čas, hodnoty a fakta a kdykoliv je změnit, pokud zase Pán Bůh změní naše postavení. Když dostaneme dítě, když nám oznámí diagnózu, kterou jsme nechtěli - podle toho metamorfujeme. Měníme tvar. A můžeme to dělat proto, že už žijeme podle nových pravidel, podle moci vzkříšení. Když nás Pán Bůh vykáže na okraj společnosti, metamorfujeme do námezdního dělníka a nijak se nám neztratí moc vzkříšení. Ba naopak. Nové situace nás donutí k metamorfóze profesních životů, existence sborů, představ o sborovém životě. Stavět dnes kostel, to by podle mne znamenalo postavit místo, které bude mít velkou jídelnu a kuchyň, lehko modifikovatelné shromažďovací prostory - jednou pro bohoslužby, jindy pro humanitární ubytování. Zaručeně žádné svatyně na jeden účel.

² Svatá znamená oddělená, ale významem hebrejského slova *kabód* je váha, tedy svaté je to co má nějakou váhu, co *za něco stojí*.

³ Kazatel probuzeneckého hnutí 19. století ve Velké Británii. Když ho zmiňuji, nijak nesnižuji jeho význam. Jen si myslím, že jeho doba nelze opakovat.

⁴ Řecký výraz použitý v Pavlově textu *μεταμορφόομαι*

2. Odstavec druhý - Nikdy to neskončí

To mi pomáhá vyjádřit důležitou skutečnost: Tento proces nikdy neskončí! Tedy skončí, ale až v nebesích, kde bude nový život v plné míře zřetelný na našich osobnostech. Tam už nebudeme mít bolavé a nepříjemné změny. Všechno ve všem bude Kristus.⁵ Už nebude do čeho se měnit (Zjevení Janovo 21).

Dosud si nesmíme vymínit právo na definitivu⁶ a naopak se učíme modlit vytrvale "Otče... Posvěť se jméno Tvé... Přijď království Tvé... Buď vůle Tvá..." což je výraz poslušnosti, která je ochotna změnit všechno a nelpí na tom, co se mi hodí a líbí. A naopak neměnné a statické postavení lidské společnosti je příznakem zániku. Osudovost je vyznáním konce. Kdo se chce zajistit a upevnit a nedovede si představit zásadní změny, konzervuje svůj život ve smrti. Už je teď mrtev. Přijde o veškerou krásu změn a o mnoho Božích překvapení a divů.

Taky to znamená, že Pán Bůh má s námi trpělivost, když ještě nejsme na konci, nejsme dokonalí, vyrovnaní a klidní. Neovládáme všechno, co bychom si představovali zvládat. On nás snese, i když už my sami sebe doslova nesnášíme a jsme ochotni udělat všechno, jen aby se to co nejdříve změnilo. Pán Bůh ale má svůj čas a povede a dovede nás tam, kam chce tehdy, kdy chce. Není nervózní z toho, že ještě nejsme dokonalí.

3. Odstavec třetí - Jde o společenství

Nakonec jsem si nechal možnost ještě jednou zopakovat, že metamorfóza probíhá obnovou mysli. Pavlovi nestačil jeden výraz, ale přidal druhý. Řecký výraz *anakainosei*⁷ je zase složen ze dvou slov a obě znamenají nějaký rozvoj, růst, úspěch, pohyb k cíli, osvěžení, obnovu mysli. Dovolím si říct, že změny probíhají vždy v množném čísle a na různých úrovních. Apoštolská slova církvi až na výjimky zní vždy v množném čísle. Počítá se s bratřími a sestrami a společným růstem. Je to vždy složenina, nikdy osamocený příběh.

Dočtěme to celé. Apoštol neříká, aby Římští dělali něco jinak, ale když už dělají to, co dělají, mají to dělat pořádně a s důvěrou. Nemají se strkat do toho, kde nejsou povoláni, ale to své dosavadní povolání dělat s vášní a nadšením. Přesně to zní takto:

³ Skrze milost, která mi byla dána, pravím každému, kdo je mezi vámi: Nesmýšlejte výš, než je třeba smýšlet, ale smýšlejte *tak*, abyste jednali rozumně, *podle toho*, jakou míru víry udělil každému Bůh. ⁴ Jako máme v jednom těle mnoho údů a všechny ty údy nemají stejný úkol, ⁵ tak *i* my, *i* když je nás mnoho, jsme jedno tělo v Kristu, ale jednotlivě *jsme* údy jeden druhého. ⁶ Máme rozdílné dary podle milosti, která nám byla dána: *Má-li někdo* prorockví, *ať ho užívá* v souhlase s vírou. ⁷ *Má-li službu*, ať slouží. *Je-li vyučující*, ať učí. ⁸ *Má-li dar* povzbuzování, ať povzbuzuje. Kdo rozdává, *ať rozdává* upřímně. Kdo stojí v

⁵ "...jeden Pán, jedna víra, jeden křest; jeden Bůh a Otec všech, ten nade všemi, skrze všechny a ve všech nás!" (Dopis Efezanům 4:5-6) Jak to skvěle zní: *nade vším, skrze všechno a ve všem!*

⁶ *Definitiva* je tradiční výsadou státních úředníků, kteří nemohou být ze státní služby propuštěni, pokud se nedopustí vážného deliktu. I v případě nadbytečnosti těmto osobám náleží náhrada ve výši odpovídající jejich předchozímu platu.

⁷ *ἀνακαίνωσις* znamená proměnu do vyšší kvality, do vyšší úrovně. *Update* na novou verzi, řečeno počítačovou řečí. Složenina z *aná* - nahoru, či dokončit, dotáhnout, vytáhnout - a *kainós* - osvěžit, obnovit. Je to zdvojené vyjádření pokroku.

čele, ať je horlivý. Kdo prokazuje milosrdenství, *ať to činí* radostně. (Dopis Římanům 12:3-8) Naše služba má novou vitalitu a nový smysl. Vychází z moci vzkříšení.

Až příliš často potkávám lidi, kteří chtějí změnu svého soukromého života. Jsou se sebou nespokojeni a upřímně se chtějí změnit. Vynakládají na to všechnu energii a hledají na mnoha místech, testují a zkoušejí. Nebo naopak, už se ztracují a prohlašují, že se nezmění. Že to ani nejde... Pán Bůh nás jednotlivce ale mění ve společenství, spolu s ostatními. V zápase o názor a společnou cestu. A já někdy říkám, že nás mění ve hře, kterou spolu hrajeme. V jednom setu vyhraje ten a ve druhém onen, ale jde o hru, která nás oba má posunout dále. Ztratíš-li dvě hry, neztratil jsi všechno. Bojuj. Ty lidi kolem potřebuješ! V křesťanství se nemůžeš měnit sám a podle svého rozvrhu. V křesťanství společně rosteme podle Božích plánů. Však to, co v Pavlově dopisu do Říma následuje, je popisem díla Ducha svatého. Pán Bůh dělá, naše metamorfóza je jeho dílo!

Shrnutí:

1. Pán Bůh po nás chce oběť zápalnou, chce, abychom shořeli. Nechce po nás náhodou nějak moc? Nemá příliš velké představy? Jenže my mu vracíme jen to, co jsme přijali. Nemáme nic svého. I živost té oběti je dána jeho vzkříšením, nikoli naším nadšením a skvělou organizací!
2. Křesťanství je náboženstvím proměny! A ta začíná v hlavě, protože si nově poskládáme všechny skutečnosti našeho života. A i když jsme na gruntě, který drží rodina po generace a každodenní práce je jasná, modlíme se každé ráno s otevřenou myslí: "Co chceš, abych dělal!?"
3. Nikdy to neskončí - na tomto světě. Jednou ano, ale tady jsme na cestě. Sami se sebou nejsme spokojeni, a po právu, víme toho na sebe dost. Ale Pán Bůh na nás pořád pracuje. Pamatujete si možná na takovou oranžovou placku na klopě, která hlásila všem, kdo se se mnou setkali: "Pán Bůh se mnou ještě (pořád) není hotov!"
4. Změna přichází společně. Osobní či kariérní růst není záležitostí jednotlivce, ale je to vždy zrání celého společenství.

Slovo na cestu:

"A Bůh veškeré milosti, který vás povolal ke své věčné slávě v Kristu Ježíši, vás, když nakrátko snesete utrpení, sám zdokonalí, utvrdí, posílí, postaví na *pevný* základ. Jemu *bud'* sláva a moc na věky věků. Amen."

1. dopis Petřův 5:10-11